

Matti Mäkelä

29.10.2020

103/20/L/A

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 16.10.2020, VN/16027/2020-MMM-1

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta

Pyydettyä lausuntona ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

1 Valtioneuvoston asetuksen tarpeellisuus

Valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n mukaan tarkempia säännöksiä lain soveltamisalaan kuuluvan valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä koskevan asetusluonnoksen muistiossa ei tuoda esille perusteluita kyseisen asetuksen tarpeellisuudesta. Tästä huolimatta maa- ja metsätalousministeriö on ilmeisesti tulkinut maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden valmistelun aikana asetuksen säätämisen tarpeelliseksi. Aikaisempina vuosina kyseisen määrärahan käyttöä on ohjannut vain valtion talousarvion ohjeistus.

Metsäteollisuus toteaa, että kynnys erillisten tarkentavien säännösten säätämiselle tulisi jatkossa pitää korkeana, jotta hallintoa ei kuormitettaisi tarpeettomasti ja jotta hallitusohjelman kirjauksia voitaisiin toteuttaa ja niihin osoitettua rahoitusta voitaisiin käyttää nopeasti. Nyt hallitusohjelman mukaisten maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteutus on viivästynyt asetuksen valmistelun takia.

2 Yksityiskohtaisia huomioita asetusluonnoksesta

Asetusluonnoksessa säädetään yksityiskohtaisesti muun muassa määrärahan käytön tavoitteista sekä rahoitettavista toimenpiteistä. Keskeisenä tavoitteena on nykyisen hallitusohjelman kirjaus hiilinielujen ja -varastojen vahvistamisesta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Metsäteollisuuden mielestä maankäyttösektorilla on panostettava ns. lisäksi ilmastotoimenpiteisiin, joilla saadaan aikaiseksi uutta hiilensidontaa suhteessa nykytoimiin. Tätä myös hallituksen hiilineutraalisuuden tiekartta tavoittelee. Hallitus tunnisti tiekartasta päättäessä sen, että hiilinielut vaihtelevat merkittävästi vuosittain ulkoisien tekijöiden takia. Siten hiilinielujen jatkuva vuosittainen vahvistaminen ei ole käytännössä perusteltua tai mahdollista. Lisäksi hiilinieluihin sekä niiden mittaamiseen liittyy edelleen merkittäviä epävarmuuksia.

Matti Mäkelä

29.10.2020

103/20/L/A

Metsäteollisuus kannattaa maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä, joilla edistetään metsien hoidosta, kasvukyvystä ja terveydestä huolehtimista. Lisäksi metsityksen tukeminen ja metsäkadon ehkäisyyn liittyvät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, jotta metsäpinta-alan väheneminen Suomessa saadaan pysäytettyä. Nämä asiat nousevat esiin myös metsäteollisuuden laatimassa ilmastotiekartassa, johon Luonnonvarakeskus laati metsänhoitoskenaarion. Sen keskeinen johtopäätös on, että Suomessa metsien hiilivaraston kasvu voidaan turvata aikaisempien vuosien kulmakertoimella ja samaan aikaan kasvattaa puunkäyttöä globaalien megatrendien siivittämänä. Skenaarion toteutuminen edellyttää kuitenkin nykyistä aktiivisempaa ja metsien kasvua lisäävää metsien hoitoa.

Metsäteollisuuden mielestä pitkään hiiltä varastoivien puutuotteiden edistäminen on tärkeää. Metsäteollisuus kuitenkin muistuttaa, että myös lyhytikäiset metsäteollisuuden tuotteet aikaansaavat merkittäviä ilmastohyötyjä fossiilisten raaka-aineiden substituution kautta. Lisäksi useilta hygieniatuotteilta edellytetään kertakäyttöisyyttä, eivätkä ne siten voi olla pitkäikäisiä.

Metsäteollisuus suhtautuu kriittisesti metsätalouteen kohdistuviin hiilikorvausjärjestelmiin, jotka jarruttavat uusiutuvista luonnonvaroista saatavien ilmastohyötyjen, kuten substituution ja hiilen varastoitumisen toteutumista. Samaan aikaan ne uhkaavat myös puuta käyttävän teollisuuden kilpailukykyä. Metsäteollisuus korostaakin, että määrärahaa ei tule käyttää metsien hiilensidonnan ja varastojen markkinoiden pilotteihin tai muihin hiilikorvausjärjestelmien kehittämistoimiin. Maankäytön muutokseen liittyvät kehittämistoimet ovat perusteltuja. Niiden ei kuitenkaan pidä pelata lisääaikaa fossiilisille raaka-aineille vaan päinvastoin edistää puunjalostuksen ilmastopotentialin toteutumista.

Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että suunniteltu rahoitus voidaan käyttää sekä julkisten että yksityisten toimijoiden toimintaan. Lienee kuitenkin selvää ilman valtioneuvoston asetustakin, että taloudelliseen toimintaan myönnettävien avustuksien tulee olla Euroopan unionin valtiontukisääntöjen mukaisia.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja